

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidékem: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Visszavándorlás.

(Sz. Z.) Az élet folytonos hullámzásokból áll s vannak természet-szerű átalakulások, amelyeket lehet késleltetni, de megakadályozni soha sem tud az emberi erő.

Ott van az amerikai trösztök válsága, a tultermelés csődje.

Magyarországon hiába törték tudós fejüket a szociológusok, hogy az országból való tömeges kivándorlásnak miképpen vessenek véget, míg az élet természetes folyamata, az amerikai spekulációnak munkaerőt kereső mohósága, a magyarországi, lelket mértelyező hamis szociális jelszavak ugy kívánták, ezrével vándorolt ki a munkás-osztály az „új hazába“, fittyet hányva a területéhez való ragaszkodásnak, mint ahogy a hazaszeretetet a hipermodern felfogás aposztrofálni szokta.

Ime az ős természet megbosszulta magát a pénzsovárságon. — És a bosszuló erőt egyaránt érzi az amerikai tulprodukción és a dolláros munkabért áhító munkásosztály.

Jönnek haza véreink dollárok nélkül, rongyosan, kifosztva erőszakosan felkelített reménységeiből.

Ime a természet osztó igazsága,

amely a pénz anyagi jólét utáni beteges sóvárgásokat megbünteti. A kormány pedig, amelynek a viszonyok megkötötték kezét mindmáig, hogy a kivándorlásnak, a magyar munkaerő pusztulásának égető kérdését gyökeresen megoldhassa, most minden lehetőet megtesz arra nézve, hogy az élet természetes folyamata által nyújtott alkalmat felhasználva, visszatérítse a hazai röögökhöz a reménységeikben csalódottakat, hogy munkát adhasson nekik ezen a földön, melyen kívül most már csakugyan „nincsen a számukra hely...“ hiába is igyekezzenek a szocialisták diszkvalifikálni a költői igazságszolgáltatást.

És ebből tanulhatnak a magyarországi szocializmus apostolai is, akiknek nagy része volt abban, hogy a kivándorlás kérdését megoldani nem lehetett, akik alaposan igyekeztek is kihasználni magyarországi munkaerő fogyatékoságát.

Most még a visszavándorlást mesterségesen kell lehetővé tenni, kormányrendeletek, társadalmi intézkedések által, de nem sokáig lesz erre szükség és majd ha a megtagadott dollárokat az utolsó centig felélték azok, akiknek számára odaát

sem tisztességes földmivelő, sem szakszerű ipari munka nem fog rendelkezésre állani, akkor jön csak az invázió.

És ez lesz a mesterséges munkaszünetetés halála. Azoké a sztrájkoké, amelyek már is haldoklanak, amelyekkel munkásaink mit sem értek el. Mert például az építő munkások sztrájkjának tulajdonítható, hogy senki sem épített a kierőszakolt magas napi bérek mellett s hogy a munkásvilág most kétszer olyan nagy házbért fizet mint három évvel ezelőtt. Hiába török fejüket a szociológusok a szocializmus tulkapásainak meggátlásán. Emberi erő, elme nem oldja meg a kérdést egyik évről a másikra. De az ős természet rendes, abnormitásokat nem tűrő folyamata forrongó nagy kérdéseket meg tud fejteni kétszer huszonnégy óra alatt is.

Egyház és iskola.

A debreceni iparos továbbképző tanfolyam ma este 7—9 óráig a következő előadásokat tartja: geometriai rajz: a kör részei és egyenesei. Érintői a rajta és a kívül fekvő pontból. A képtengellyel párhuzamos oszlop képei és árnyéka. — Fogalmazás: iparüzés megkezdése s a vele járó okiratok.

Rovások.

A „Debreczen“ számára írta: Szabó István.

Mi lesz velem...

Mi lesz velem, ha téged elveszítlek;
Holt tárgya én, a szaguldó viharnak?
Mi lesz velem, ha élesebb fogu
Farkasfiak mellőled is kimarnak?!

Enyém se vagy — és mégis úgy remélem...
Igy tüzteremtő szenvedély vagyok!
Mi lesz velem, ha téged elveszítlek...
Kihűlt szívemtől tán jéggyé fagyok?!

Ideálok.

Minden eszményt lelkemből kiszakítottok!
Minek is az ideál! Minek az álom!
Szennybe fűrészelt szívvel én is megélek
Ezen a sáros, szemetes világon!...

Csalnak a vágyak és hideg a nyár!
A poezis, az álom senkinek sem kell!
Kivert kutya módjára bolyongok én, hisz
Sárban növő virág itt csak az ember!...

S szívem kifosztva koldulni megyek majd,
Hiszen bús, álmos, árva poéta voltam...
Vakult lélekkel majd csak megfagyok én is,
S úgy lettek majd az utca sarabai holtan.

Hogyan élünk télen?

Mi, akik a mérsékelt éghajlat alatt lakunk, meg vagyunk kímélve egy a tulságos melegtől, mint a fagyasztó hidegtől. De

közepes hőmérsék-változásoknak mégis ki vagyunk téve.

Nálunk is elfordul a nyári évszak alatt husz vagy harminc fokos meleg (Celsius szerint) télen pedig 15—22 fokos hideg. Ezek mindenesetre oly hőmérsék-ingadozások, amelyek feltétlenül megkövetelik, hogy életmódunkat az évszakok szerint megváltoztassuk; másként éljünk a forró nyáron, mint a hideg télen. Ha ennek a klimatikus ingadozásnak megfelelően akarunk élni, kiváló gondot kell fordítanunk első sorban a ruházódásra. Télen viseljünk melegebb ruhát. Nem azt értem ezzel, hogy alsó Jäger-ruhákat hordjunk, hogy otthon a lakásunkban vastag posztóöltönyökben járjunk, hanem hogy öltözköd-jünk oly tömött szövésű ruhába, amely a hűvös téli levegőt nem engedi oly könnyen testünkhöz, mint a ritkaszövésű nyári ruha. Nagyon helytelenül járnak el azok, akik télen tulságos vastag ruhákat viselnek, vagy akik Jäger-alsóruhákat viselnek. Ezek megizzadnak a fűtött szobában és ha kimennek a szabad és hideg levegőre, nagyon gyorsan áthűlnek. Sokkal helyesebb azért a könnyebb ruha és a jó melegen tartó, hosszú téli kabát viselése. Ha kimegyünk a fűtött szobából, a téli kabátot magunkra vesszük. Ez jól megvédi testüket a lehűléstől.

Sokan télen nagyon vastag cipőben járnak. Ez sem helyes. Mert a meleg szobai levegőben a láb is megizzad és ha onnét kimegyünk, gyorsan lehűl. Ez pedig veszedelmes, mert náthát, influenzát, sőt tüdőgyulladást is szerez. Legjobb ebben is a kö-

zéput. Viseljük télen is a nyári vékony talpu cipőknél csak valamivel vastagabb bőrből készült lábbelit, de kerüljük a tulságos vastag talpu cipőt.

Ami a többi ruházatot illeti, erre nézve csak az a megjegyzésünk, hogy megváltoztatása az évszakok szerint nem is szükséges. Igaz ugyan, hogy a cilinderek vagy a szőrmeneműből készült fovegek jobban tartanak meleget, mint a puha kalapok, de elvégre az utóbbiaknak téli használata sines kizárva.

A helyes téli életmód megköveteli a célszerű lakást is. Első sorban tekintetbe jön itt a lakó és dolgozó szobák helyes és céltudatos fűtése. Célszerűen jár el az ember, aki szobáját 16—18 foknyi melegre átfűti. Ez a hőfok felel meg legjobban az emberi egészség követelményeinek. Ha ennél melegebb a szoba, akkor a bennlakók tejfájást kapnak, elfáradnak, bágyadtságot éreznek, elveszik étvágyukat, munkakedvük megcsappan és ami fő, ha kimennek a szabad levegőre, nagyon könnyen meghűtik magukat.

A téli évszakban is szorgalmasan kell szellőztetni a szobákat. Különös gondot kell fordítani azokra a lakóhelyiségekre, ahol huzamosabb időn át tartózkodunk. Ne elégedjünk meg azzal, hogy a szoba levegője hűvös, mert ez még nem jelenti azt, hogy az tiszta is.

A hűvös levegő is fertőzve lehet a legkülönfélébb baktériumokkal, szagokkal, anélkül, hogy ezt észrevennénk. Sőt éppen a téli

Vajda mentelmi ügye a Házban.

Miskolc törvényhatósági jogú város.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, november 26.

Justh Gyula elnököl az ülésen.

A bejelentések után tárgyalják a Miskolc város törvényhatósági joggal való felruházásáról szóló törvényjavaslatot.

Melzer Géza előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

Bizonyi Ákos arról a viszonyról fogva szólal fel, amely őt Miskolc városához fűzi.

A Ház általánosságban a javaslatot egyhangulag elfogadta.

A címet, az első második, harmadik, negyedik, ötödik szakaszt változatlanul, felszólalás nélkül elfogadják.

A hatodik szakaszról.

Polónyi Géza a súlyos közjogi aggodalmak vannak azzal szemben, hogy a törvényhozás a választott mandátumokat egy évvel meghosszabbítsa. Ez annak az elvnek a törvénybeiktatását jelenti, hogy a képviselői mandátumokat is lehet prolongálni és nemcsak fél évre, hanem öt évre is. Ez az intézkedés egy nagy elvet háborgat meg. Tudja, hogy felszólalásának nem lesz eredménye, de mégis figyelmeztetni akarja a Házat, főképp a függetlenségi pártot, erre a végzetes precedensre.

Hadik János államtitkár szerint ezzel a megoldással érik el a legkisebb zökkenést. Alkotmányjogi szempontból nem aggályos. Kéri a szakasz fentartását.

Wekerle Sándor miniszterelnök azt jegyzi meg, hogy ha veszélyes az, hogy valakinek a mandátuma meghosszabbíttassék, ép oly veszélyes, hogy elvonják valakinek a mandátumát. Már pedig csak a kettő között lehetett választani. Kéri a szakasz elfogadását.

Polónyi Géza félremagyarázott szavait igazítja helyre.

Wekerle Sándor miniszterelnök alkotmányunk és jogrendünk bővebb tanulmányozására kéri fel Polónyit (derűtség). A régi tisztviselői kar mandátumát igenis sok esetben meghosszabbítják.

A szakaszt tisztán részleteiben is elfogadták.

hideg levegőnek jellemző sajátsága, hogy a gyomra, egészenre káros hatású gázok szagát legjobban elreplezi. Eppen ezért ne tulajdonítsunk ebben a tekintetben semmi jelentőséget a szoba hideg levegőjének, hanem szellőztessük szobáinkat naponként néhány órán át.

Nagyon helytelenül járnak el azok, akik hideg téli napokon fűtlen szobákban alusznak. Pedig a nagy közönség jó része úgy gondolkodik, hogy az alvás hideg szobában egészséges.

Még egy nagyon fontos momentummal kell számolnunk, ha a helyes téli öltözködés szerint akarjuk megőzni egészségünket. Ez a momentum a célszerű táplálkozás.

Az emberi testnek a téli hideg időjárás mellett sok melege van szüksége, hogy általában 37 fokon tartsa testének hőfokát. Ezt a meleget vagy a saját szervezeteiből (véréből és zsíradékából) veszi, vagy pedig a táplálékokból.

Ez utóbbi a rendszer módja a testi meleg megszerzésnek, az elsőre csak akkor kerül a sor, ha valaki célszerűtlenül él. Ezért különös fontossága, hogy telnek idején olyan tápanyagokat vegyünk a testünkbe, amelyek kiválóan alkalmasak a hőfejlesztésre. Ebben a tekintetben nagyon megfelelőek: a hús- és zöldségek, a fűszerek és az izgató italok. Helyesen jár tehát el az az ember, aki télen szalonnát, sonkát, zsíros lésztaneműket, hüvelyes fűszereket, szilvát és konyakot, bort és teát mérsékelten mennyiségben iszik.

Vajda mentelmi ügye.

Következik a Vajda-ügy.

Hédervári Lehel adja elő a mentelmi bizottság már ismeretes jelentését. Elmondja a mentelmi eset előzményeit. Vajda képviselő 1907 július 7-én inzultusnak volt kitéve, amelynek részleteit elmondja. Vajdát tettleg nem inzultálták, de önszántan kívül kénytelen volt a Házat elhagyni. Ebben a tényben a bizottság a mentelmi jog megsértését látta. Hogy a jogszélemben ki és milyen mértékben vett részt, azt nem lehetett megállapítani.

Nagy György szerint ez a jelentés nem fedi a többség akaratát és a nemzeti akaratot. Lázító módon, cinikusan követte meg a Házat Vajda Sándor.

Az elnök egy tévedést igazít helyre. Vajdát a Ház nem ítélte bocsánatkérésre.

Nagy György: Hogy Vajdával jobban el nem bántak, az nem a többség jókaratán, hanem Vajda gyávaságán múlt.

Lukács László: Tiltakozunk!

Nagy György azt indítványozza, hogy a Ház az eset fölött egyszerűen térjen napirendre.

Az elnök: Nagy György képviselő ur Vajdát gyávasággal vádolta. Ez nem fér meg a házszabályokkal. A képviselő urat rendreutasítom.

Kecskeméty Ferenc: Eljen Nagy György.

Az elnök: Valaki Nagy Györgyöt éljenezte, mikor én rendreutasítottam. Ki volt az?

Kecskeméty Ferenc föláll.

Az elnök: A képviselő urat rendreutasítom s ha ez ismételtlen megtörténik, a mentelmi bizottság elő utasítom.

Maniu Gyula nem tartja teljes elégtételnek a mentelmi bizottság javaslatát. Azt hitte, hogy Vajda tamadói letagadják tetteiket. (Nagy zaj.)

Az elnök ezért rendreutasítja.

Maniu a maga és pártja nevében elfogadja a javaslatot, amelyet az előadó szóval tett, de az irasbelit nem.

Lorkovics Iván nagy zajban beszélni akar.

Felkiáltások: Ez nem horvát országgyűlés! Itt nem fog horvátul beszélni!

Olay Lajos föláll és értelmetlen szavakat kiált a horvátok felé. (Allandó zaj.)

— A házszabályokhoz kérek szót!

(Zaj.)

Az elnök: A képviselő ur a házszabályokhoz csak akkor szólhat, ha Lorkovics képviselő ur befejezte a beszédét.

Thaly Ferenc: Csak a közös ügyekben szabad horvátul beszélniök.

Olay Lajos az elnök felé fordul, kezével hadonázva kiabál:

— Hát nem fognak itt horvátul beszélni.

— Az elnök: Lorkovics képviselő urnak az 1868. évi XXX. t.-e. alapján joga van horvátul beszélni.

Lorkovics Iván állandó zajban áll a helyén és nem tud szóhoz jutni.

Az elnök az ülést öt percre felfüggeszti. Justh Gyula haragosan távozik és a szünet alatt Kossuth Ferencel tanácskozik.

Szünet után:

Justh Gyula elnök tízenöt óraker nyitja meg újra az ülést. Kijelenti, hogy Lorkovics képviselő kiakarja jelezni, hogy eláll a szótól és ezt röviden megakarja indokolni.

Lorkovics röviden horvátul beszél.

Kallay Tamás: Mondja el a tolmács, hogy mit mondott.

— Nem kell, nem kell! — kiabálják a baloldalon nagy zajban.

Pop-Csicsó István nagy türelmetlenség közben kezd beszélni. A jelentést nem fogadhatja el, mert abban újabb sértések vannak, azért indítványozza, hogy az indokolás mellőzésével mondja ki a Ház, hogy Vajda Sándor mentelmi joga megsértetett.

Elnök a vitát bezárja.

Hédervári Lehel előadó kijelenti, hogy Maniu és Pop állításai tévesek. Itt nem pártkérdésről, hanem a mentelmi jogról van szó. Kéri az előadói javaslat elfogadását. (Helyeslés.)

A Ház a mentelmi bizottság javaslatát Nagy György és Pop-Csicsó István indítványának elvézésével elfogadta.

Következik az autonóm vámtarifa 14., 15. és 16. egyesített szakaszainak tárgyalása.

Magdiés Péter záróbeszédét mondja el. A Ház ezután egyszerű szavazással elfogadja a szakaszt és átter a tizenhetedik szakasz tárgyalására.

Műtárlat Debrecenben.

A műpártoló egyesület képkiallítása.

— november 27.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni műpártoló egyesület, városunk e derék kulturális egylete csak halad a maga útján, kitűzött szép céljai felé, nem rettenve vissza semminemű akadályoktól.

Az idén ismét gondoskodott arról, hogy képkiallításban, műtárlatban legyen része Debrecen város közönségének.

Ez alkalommal a fővárosi Nemzeti Szalon harminckettedik vándortárlatát városunkban rendezzi, melynek rendezése végett a hétfő esti gyorsvonattal városunkba érkeztek a Nemzeti Szalon kiküldöttei és pedig Déry Béla titkár, Rubovics Márk műtárolás és Markó Ernő választmányi tag festőművészek.

A kiállítás a városháza nagy termében nyer elhelyezést, melynek művészi átalakításához a magukkal hozott segédzsemmel azonnal hozzá fogtak a kiállítás rendezői.

Az óriási művészi anyag háromszázat meghaladó műtárgyból áll, melyek nagyobb részét olajfestmények képezik, de sok a vízfestmény, rajz, pastek és szobormű is.

A kiállítás tekintélyes részét képezik a debreceni művészek alkotásai, akik kollegiális örömmel vesznek részt a Nemzeti Szalon első debreceni zászlóváltása alkalmával. Az ünnepélyes megnyitás programját legközelebb közöljük.

A kiállítás ünnepélyes megnyitása a folyó 1907. évi november hó 28-ik napján, csütörtökön délután 5 óraker megtörténik. A Műpártoló-egyesület elnöksége az egyesület tagjait és Debrecen város minden szépet és jóert lelkesülő közönséget ez uton hívja meg ugy az ünnepélyes megnyitásra, mint azon túl is a kiállítás minél szorgalmasabb látogatására.

A kiállítás 1907. évi november hó 28-tól 1907. évi december hó 10-ig lesz nyitva.

Az egyesület tagjainak tagsági jegye az ünnepélyes megnyitásra és a kiállítás tartamára belépőjegyül szolgál. Nem tagok az ünnepélyes megnyitáskor 1 korona, egyéb alkalommal 50 fillér belépődíjat fizetnek. Hogy a művásár minél élénkebb legyen, az egyesület a debreceni ipar és kereskedelmi bankkal karöltve lehetővé teszi a vevőknek azt, hogy a megvett műtárgyakat egy év leforgása alatt havonkénti részletekben is megfizethessék és pedig aréklül, hogy ezért a műtárgyak árát, feljebb emelné vagy a hátralékos vételár után a vevőtől kamatot kívánna.

Ugy hisszük, hogy ez a kiállítás is fényesen fog sikerülni és méltán fog sorakozni a Műpártoló-egyesület által eddig rendezett kiállításokhoz, sőt a régebbi kiállításokat ugy látogatottság, mint művásár tekintetében bizonyára felül is fogja múlni.

Az egyesület mindenesetre megérdemelné, hogy a közönség minél nagyobb lelkesedéssel fogadja szerető pártfogásába, mert a Műpártoló-egyesület nélkül városunk közönségének talán sohase lenne alkalma arra, hogy a képzőművészet jelesebb alkotásait évről-évre megismerhesse s akinek a művészetekkel való foglalkozás lelki szükségletét képezi, kénytelen lenne, mint régebben, másutt keresni ezen nemesebb lelki szükséglet kielégítést.

VILÁGHIRŰ
BORSALINO
KALAPOK
FEKETENELI

Irodalom.

(Valyi Nagy Gusztáv könyvére a következő újabb előfizetések érkeztek Szávay Gyula címére: Jánosi Zoltán ivén: Márk Endre, dr. Polgár Dániel, Zih Géza, dr. Ferenczy Gyula, Kollégiumi Anyakönyvtár és Jánosi Zoltán. A „Debreczen” szerkesztésébe utján: Kissné Bessenyei Ilona, Dr. Bay András ivén 46 korona. Özv. Bay Ferencné urnó a síremlékre 200 koronát küldött.

Letartóztatott kereskedő.

Hamis bukás miatt.

Becsapta hitelezőit.

— november 27.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni vizsgálóbírószakma tegnap hamis bukás és több rendbeli csalás büntette miatt letartóztatta Glück Herman debreceni kereskedőt és üzletére, vagyonára büntügyi zárlatot rendelt el.

Glück Herman különböző büntös manipulációit, csalásait már évek óta folytatja, de a törvény s a büntető igazságszolgálat csak tegnap tehetett rá kezét, mikor bünei a maguk teljes valóságukban napfényre kerültek.

Glück Herman mint ócskaárus kezdte pályáját az adás-vevés terén. Jelentékeny vagyonra tett ezen uton szert, amellyel aztán egyre-másra kötött uszora-üzletet. Különös előszeretettel pénzzavarban szenvedő vagy fizetésektelen kereskedőket segített ki, kiket aztán az uszoráskodás legképtelenebb nemivel teljesen kiforgatott vagyonából.

Később kézműáru üzletet nyitott, de szerencsésen — megbukott, nem csekély összegekig károsítván meg nagyszámu hitelezőit.

Egy-két bukással azonban még nem elégedett meg. Nemrég egyik rokona, Stern Ignác nevén és még ugyane cég alatt férfi- és női divat, kézműáru üzletet nyitott a Csapó-utca elején. Az üzlet azonban természetesen az övé volt.

Glück Herman aztán óriási mértékű hitelt szerzett magának. Rengegeteg árut rendelt budapesti, bécsi, sőt berlini nagykereskedőktől és gyárosoktól, kik előtt mint óriási forgalmu, nagy vagyonu üzlet tulajdonosként szerepelt és ily formán sikerült korlátlan hitelt biztosítani magának.

Hanem Glück Herman a gyárosok bizalmával rutul vissza élt. A megrendelt árukat potom áron eladogatta, fizetni pedig nem fizetett és a napokban fizetésektelenséget jelentett be.

Hitelezői csak ekkor jöttek rá, hogy rutul be vannak csapva. Azonnal megtették a feljelentést és a debreceni vizsgálóbírószakma szigorú vizsgálatot indított. A vizsgálóbírószakma tegnap egész nap hallgatták ki a bűnygyben érdekeltet. A lefolytatott vizsgálat nagyon sok terhelő adatot hordott össze Glück Herman ellen, kit tegnap reggel

letartóztatott a vizsgálóbírószakma rendelkezésére a rendőrség.

A vizsgálóbírószakma tegnap délelőtt hallgatták ki Glück Hermant ki tagadott mindent, de ennek dacára a sok terhelő bizonyíték alapján a vizsgálóbírószakma előzetes letartóztatásba helyezte a kereskedőt, kinek vagyonára egyidejűleg büntügyi zárlatot rendeltek el. A zárlatot tegnap este foganatosította a rendőrség.

Tengerihalak Debrecenben.

A husszükséglet enyhítésére.

A városi tanács fogja árusíttatni.

— november 27.

(Saját tudósítónktól.) Lapunk tegnapi számában a jog- és pénzügyi bizottság üléséről szóló tudósításunkban említett tettünk a debreceni „Adria” halkonzervgyár azon ajánlatáról, hogy a gyár minden télen a husszükséglet nagyságához mérten, hajlandó a város közönségének önköltségi áron néhány métermázsa tisztított tengeri halat rendelkezésére bocsátani.

A halkonzervgyár ezen szép ajánlatával némileg rekompenzálni óhajtja azon kedvezményeket, amelyeket a város a gyár számára biztosított.

A gyárnak ezen ajánlata, melyet a bizottság elfogadott, nem fog nagyobb anyagi áldozatot igényelni az iparvállalat részéről, városunk szegényebb néposztályára nézve pedig igen előnyös lesz, hogy tiszta, friss és egészséges halat vásárolhat majd olcsó pénzen, mikor a mai magas husárak mellett szarvasmarhabus alig kerülhet a szegény ember asztalára.

A halárulást különben már más város is meghonosította, így Arad városa is, amely a múlt hónapban városi halélarusító helyeket állított fel, amelyekben városi közegek árulják direkt a város által megrendelt tengeri halakat s amint az aradi lapok írták, a város által igen mérsékelt áron árusított halaknak nagy volt a keletje és különösen a szegényebb néposztály részéről, mely pár óra alatt szétkapkodta az izletes, egészséges s ami fő, igen olcsó húst.

Ebben a tekintetben városi tanácsunk követheti az aradi példát s a halkonzervgyár által rendelkezésére bocsátott tengeri halak eladását városi elárusító helyeken városi közegek felügyelete mellett árusítsa.

Aradon ez a halélarusítás igen bevált. Feltétlenül be fog válni Debrecenben is, mert itt is nagy a husszükséglet és nagy a szegénység a lakosság tulnyomó részében.

LEGJOBB INGEREK SZABÁSÚ FÉKETENEL

Mégmérgezte magát.

Életunt fiatal leány.

Marólugot ivott.

— november 27.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap ismét egy fiatal leány akart a halálban menekülést keresni bubánata, kínzó lelki keservei elől. Sötét szándéka azonban nem sikerült és élt mikor a mentők az öngyilkossági kísérlet színhelyéről a közokórházba szállították.

Faragó Zsuzsánnának hívják az életunt leányt. Élete virágjában volt, nem rég töltötte be életének 18. életévét. Jómódu szülők gyermeke, atyja ácsmesterséget folytat a Beresényi-utca 93. szám alatt.

A fiatal leány otthon tartózkodott szü-

leinél, édesanyjának segített házi dolgokban. A leány állandóan vigkedélyű volt s nem is sejtették, hogy mily sötét szándékot tervelt lelkében.

Tegnap délután bezárkózott az egyik szobában és egy pohárba zsirosszodát oldott fel és a pohár tartalmát egy hajtásra kiürítette.

A maró folyadék rettenetesen összeégette az életunt leány szervezetét és a nagy kín panaszos hangokat esalt ajkára. Kinos nyöszörgéseire figyelmessé lettek hozzátartozói és betörték a szoba ajtaját, hol rettenetes látvány tárult eléjük. A földön eszméletlen állapotban fetrengett leányuk.

Azonnal telefonáltak a mentőkért, kik az első segélynyújtás után beszállították a közokórházba, hol azonnal gondos ápolás alá vették.

Állapota súlyos bár, de az orvosi tudomány alighanem meg fogja mentetni az életnek.

A nagybeteg leány tegnap este egy pillanatra sem nyerte vissza eszméletét, így a rendőrség ki sem hallgathatta. Öngyilkossági kísérletének okát nem tudják, alighanem a reménytelen szerelem adta kezébe a mérgező poharat.

Egyesület.

A közös-konyha szövetkezet felügyelő bizottsága felkéri a szövetkezet tagjait, hogy alapos panaszaikat a felügyelő-bizottság bármely tagjához 3 nap alatt írásban küldjék meg.

Elrablott leányka.

Gyermekrabló komédiások.

nov. 27.

(Saját tudósítónktól.) A tegnap krónikájában egy rémmesébe illő eset foglalt helyet izgató, regényes részletekkel. Gyermekrablásról van szó, arról, hogy lelketlen komédiások elraboltak egy ártatlan, fejletlen leánykát, hogy nyaktörő produkciókra használják és kényszerítsék. Az eset szálai külföldre nyulnak és itt, Debrecenben bogyóznak össze.

Tegnap reggel ugyanis a debreceni állami gyermekmenhelyre egy rongyos ruházatu, elkényeszeredett leányka kopogtatott be felvétel végett és arra kérte a vezetőséget, hogy mentse meg őt üldözötől.

A gyermek, ki alig 12 éves, aztán bőbeszédűséggel elmondotta, hogy külföldre, Németországba való. Wintersberger Mária a neve. Jómódu szülők gyermeke volt, de pár hónappal ezelőtt városukban — elnevezését meg sem tudta mondani — komédiások jartak, kik elmenetelük napján elrabolták őt éves kis testvérkéjével együtt és azóta a komédiás truppal utaznak országról-országra, városról-városra.

A két gyermek valóságos kinszenvedést állott ki a truppnál. A lelketlen komédiások borzalmas produkciókra tanították és kényszerítették a gyermekeket, kiket addig ütöttek-verték, míg csak meg nem tanulták a legmerészebb mutatványokat.

A szerencsétlen apróságok mindenáron szabadulni akartak, de el volt zárva előttük minden ut a menekülésre. A komédiások erősen vigyáztak rájuk.

A legrettenetesebb szenvedések között érkeztek a gyermekek a komédiásokkal Magyarországra. A cirkuszosok valahol Debrecen környékén ütötték fel a sátorfájukat. Itt aztán a nagyobb leányka felhasználva a kedvező alkalmat, megszökött. De már testvérét nem menthette meg. Ő maga nagy nélkülözések árán jutott Debrecenbe, hol jószívű emberek bekalauzolták a gyermekmenhelyre, ahol most ápolás alá vették, mert nagyon össze van törve a szegényke. A rendőrség keresi a lelketlen gyermekrablókat,

Bukás miatt a halálba.

Akit Glück Herman kergetett a halálba.

Stern Ignác meghalt.

— november 27.

(Saját tudósítónktól.) Lapunk más helyén emlékezünk meg mai számunkban arról a bűnügyről, melynek középpontjában Glück Ignác kereskedő áll, kit a vizsgálóbírósi letartóztatásba helyeztek.

Ez a hamis bukási ügy emellett emberéletet is kívánt áldozatul. Az áldozat Stern Ignác bösörményi lakos, ki Glücknek sógora és üzletében csendes cégtársa volt.

Glück ugyanis sokaranyu manipulációival teljesen eljátszotta nevét és hitelét, éppen ezért csendes társaként maga mellé vette Sógorát Stern Ignácot, ki azonkívül is több ezer koronával járult hozzá az üzletalapításhoz.

Sternnek nem volt tudomása arról, hogy Glücknek mily bűnös szándékai vannak. Naiv, egyszerű, becsülettel gondolkodó ember volt és valósággal megrettent mikor Glück arról értesítette, hogy nagy passzívakkal megbukott a cég.

Ennek a hírére folyó hó 14-én Stern Ignác Debrecenbe érkezett és még azon este Glück Simonffy-utca 39. szám alatti lakására ment.

Itt Glück a lehető legkimételebbről mondta el társának az ügyet, ami oly hatással volt Sternre, hogy a szerencsétlen ember összeesett és meghalt.

Szívvelhűdés ölte meg. A tragikus véget ért embert másnap eltemették, de a halál körülményeit titokban tartották és csak most a vizsgálat alkalmával derült ki a tragikus eset.

Sport.

A „**Debrecei Vadásztársulat**“ november hó-ik 28-ik napján délután 5 órakor a városháza nagy tanácstermében választmányi ülést tart. Tárgy: folyó ügyek.

Benkő Rózi hagyatéka.

A hamis tanukat elitelték.

(Fővárosi tudósítónktól.) A budapesti tábla egy héten keresztül tárgyalta azt a hamis tanuzási pört, amely Benkő Rózi háromszázezer koronás öröksége körül keletkezett.

Tudvalevő dolog, hogy amikor Benkő Rózi meghalt, Förster Ferenc és egész atyafisága az összes rokonoknak felkínálták magukat hamis tanuknak. Azonban csupán egy örökös állott velük szóba s a tanuk megesküdtek a IV-ik kerületi járásbíró előtt, hogy az elhalt elítült szövegi végrendeletet tett s ebben Blau Adolfa és mostoha fiára hagyta egész vagyonát. Emiatt az esküt tett tanukat le is tartóztatták, de később ideiglenesen szabadlábra helyezték őket.

Az ellenük néhány hónappal ezelőtt megtartott főtárgyalás szenzációs részletekben bővelkedett és azzal végződött, hogy a törvényszék az összes vádlottakat felmentette, a felmentő ítélet általános megjelölést

keltett s dr. Balás Elemér ügyész azt megfeleltette a táblának. A tábla ez ügyben ma délelőttre tüzte ki az ítélethirdetést. Kik a tábla múlt heti tárgyalásán résztvettek, dr. Balás ügyész vádbeszéde után, biztosra vette mindenki, hogy az új ítélet marasztaló lesz.

A táblai ítélet iránt roppant nagy érdeklődéssel viseltetnek maguk az örökösök is, mert nagy anyagi érdekek fűződnek a pörhöz.

Délelőtt fél tízkor volt az ítélet hirdetés. A tábla megsemmisítette az első bíróság ítéletét és az összes vádlottakat bűnösnek mondotta ki.

Förster Ferencet elítélte hamis tanuzás büntette miatt két évi börtönre és négyszáz korona pénzbüntetésre. Förster Ferencet nyolc havi börtönre és kétszáz korona pénzbüntetésre, Förster Bélánét hat havi börtönre és százhatvan korona pénzbüntetésre, Förster Annát hamis tanuzás vétségeért három havi fogházra és nyolcvan korona pénzbüntetésre.

Dr. Benyó Béla és dr. Weisz Ödön védők az ítélet ellen semmisségi panaszt jelentettek be.

Színház.

MŰSOR:

Szerdán: Szultán operette B bérlet.
Csütörtök: Josette kisasszony a feleségem bohózat C bérlet.
Pénteken: Bóregér operette A bérlet.
Szombaton: Végre egyedül vigjáték ujdonság B bérlet.
Vasárnap délután: Orfeus a pokolban operette bérletszünet.
Vasárnap este: Végre egyedül vigjáték kis bérlet.

* **A tolvaj** került színre tegnap nagy számú közönség előtt, melyre különösen a második felvonás nagy páros jelenete tett nagy hatást. Habnel Aranka és Ternyey Lajos igaz művészetükkel vitték diadalra a nagyhatású felvonást, mely után alig akart szünni a tapsvihar s mindketőjüket számtalanszor hívták lámpák elé. Békés Lajos, Berczy Ernő s általában a többi szereplők mind hozzájárultak a pompás előadáshoz.

* **Szultán.** Ötletes mulattató librettó, fülbemászó muzika harmonikusan simul egymáshoz a Szultán c operettben. Sok nagy diadalt aratott már ez az operette nálunk is de azt hiszük, hogy jobb szereposztásban, mint ma, aligha került színre a debreceni színpadon. Szelim szultán ezt a hatalmas nehéz szerepet Zilahyné énekli. Roxelánában Zsigmondy Annának lesz alkalma egyéni kedvességét érvényre juttatni. A darab két burleszk alakját a rettenetes és kellemes basát Horvat Kálmán és Arkossy — Alit Ligeti Lajos játsszák.

* **Végre egyedül.** Már a cím is elárulja, hogy szombat este igazi kaviárban lesz része a közönségnek. A sok fehér darab, romantikus levegőjű színmű után az igazgató-ság egy vizsgálati darabot tűzött ki előadásra, amely a francia eszperit egyik csodálatosan tökéletes terméke. Keront és Barre a darab szerzői — ismert két francia. Velük egyedül jár a színpadon az ötlet, a finom de sohasem bántó pikantéria. Szó sincs róla Keront és Barre nem fiatal leányoknak írták ezt a darabot. A leányszobák lakói ezuttal nem tapsolhatnak, nem kacaghatnak, de a piros színlapok törzs közönségének fényes és mulatságos színeit este van kilátásuk. A darabot Heltai Jenő fordította le, szellemesen finoman, ötletesen. — A darab próbái Zilahy vezetésével már megkezdődtek s a személyzet nagybuzgósággal készül a szombati premierre.

Bőrkeztü

Hazai gyártmány. — Legkitűnőbb minőség. — Női és férfi. — Minden kivételben óriási választék érkezett.

Győrfi Sándor

keztü, kötszer, férfi-divat és pipere áru üzletében, DEBRECZEN, Simonffy-utca. (Bépalota.)

Hírek.

A „**Debreczen**“ szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Betörés a Csapó-utcán.

Meglopott színész. — november 27.

(Saját tudósítónktól.) Az utóbbi időben, tekintettel a közeledő és szigorúnak ígérkező télre — a közbiztonsági állapotok nem valami rózsásnak bizonyulnak. Apróbb lopások husz-harmincával történnek egy nap alatt. Ezeknek a sokaságából kiemelkedik az a vakmerő betöréses lopás, mely tegnapelőtt este történt.

A Csapó-utca 63. számú ház lakói ugyanis este 7 óra tájban észrevették, hogy a házban idegen ember jár és egymásután próbálja a lakások ajtajait feltörni, amivel azonban felhagyott, mivel észrevették és menekülésre fogta a dolgot.

Később azonban, mikor az udvaron már minden lecsendesült, visszalopódzott és besurrant az egyik lakásba, melyet Kertész Kata bérelt. Itten legelőbb egy kosárra való színházi kosztüm és tolett került a kezébe, melyeket több házi dologgal egyetemben elemelt, anélkül, hogy bárki is észrevette volna a lopást.

A károsult színész azonnal feljelentést tett a rendőrségen, mely nyomozást indított. A tettes alighanem a rendőrség által ismert notórius besurrantó tolvajok sorából kerül ki.

A rendőrség erélyesen nyomozza.

— **Személyi hír.** Abrányi Kornél a kitűnő író városunkban időzik.

— **Katonai vegyes felülvizsgálat.** Tegnap délelőtt katonai vegyes felülvizsgálat volt a Pavillon laktanyában Kovács József polgármester elnöklété alatt. A felülvizsgálaton két apát keresteték nyilvánítottak, egy hadkötelest besorozták és negyven, a felülvizsgálataira küldött katona közül egyet a szolgálatra alkalmasnak találtak, a többit pedig elbocsátották.

— **A belügyminiszter a kivándorlási szédelgők ellen.** Az utóbbi időben országszerte veszedelmes elterjedtek a német hajóvállalatok fizetett ügynökei, akik hazug ígéretekkel kivándorlásra esbítják a falusi népet. A belügyminiszter most felszólította az ország összes törvényhatóságait, hogy terjesszenek fel részletes statisztikát mindazokról, akik kivándorlási kihágás miatt büntetve voltak, vagy felelősségre vonattak. Egyszersmint figyelmezteti a belügyminiszter az összes rendőrhatalóságokat, hogy kísérjék figyelemmel mindazokat, akik már egy ízben kivándorlási kihágás miatt gyanuba kevertek.

— **A Bokor-hegy eladása.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a jog- és pénzügyi bizottság

a gazdasági bizottság határozatával egyértelműleg kimondta, hogy a Bokor-hegy nevű halápi homokos terület eladását javasolni fogja a közgyűlésnek. Hogy ennek a 40 hold homokterületnek, mily elenyésző csekély az értéke a városra nézve, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a mostani bérlő, akinek bérletében szerepel a Bokor-hegy is, évi 400 korona bérletelengedés mellett hajlandó a bérletből kiadni a Bokor-hegyet. Tehát a mostani bérlőnek 10 koronát sem ér a Bokor-hegy holdja és eladás után 300 koronát kaphatna holdanként érte a város. Ez a tény is mutatja, hogy a városra nézve mily kedvező a gazdák ajánlata a Bokor-hegy megvételére vonatkozólag, a mit a városnak anyagi érdekében áll elfogadni.

A testvérgyilkos. Fővárosi tudósítónk írja: Damm Ferenc esztergomi csizmadamester teljesen elzülött ember. Még két évvel ezelőtt becsületes mesterember volt, ha szerette is az itelt, mégis ritkán volt részeg. De aztán egy kaszirosleány elcsavarta a fejét. A frájlja egy kávéházban trónolt és a 43 éves embert teljesen megbolondította. Az minden keresetét odavitte, éjjelről-éjjelre földig itta magát. A leányt végre is az esztergomi rendőrség kiutasította. Damm Ferenc még jobban megbolondult. Már semmi nyugta nem volt. Ekkor a felesége, akinek saját keresményéből kis vagyonszáma volt, ezt őrizet alá vette és a férjének nem jutott már egyetlen fillért sem. A részeges ember most az öccsét, Damm Józsefet zaklatta pénzért, de itt sem kapott. Közben levél jött Amerikából, a frájlja irt és hívta ki Damm Ferencet. Persze, hozzon pénzt is magával Damm Ferenc ment volna, de nem volt pénze. E hó 23-ike és 24-ike közötti éjjelen betört a tőle most már különváltan élő felesége lakásába és onnan 200 korona készpénzt, 284 korona értékű sorsjegyeket, több ruha és fehérneműt ellopta, megszökött. Amikor az esztergomi rendőrség a betörésről értesült, a csendőrség jelentette, hogy Keszthely község határában meggyilkoltan találták meg Damm Józsefet. A gyilkossággal Damm Ferencet gyanúsítják, akit aznap többen öccse társaságában láttak Bosszúból ölte-e meg öccsét vagy rablógyilkosságot követett el, azt még nem állapították meg. Damm Ferenc 43 éves, beszél magyarul, közepmagasságú, zömök testalkatu, hajlott orru, barna haja, bajuzu, kórszakált visel. Fogai hiányosak, álla hegyes, homlokán jobbfelől hosszukás vágási sebhely van. Szőkések barna csizmanadrágot, fekete, hátul varrott csizmat, fekete puha kalapot viselt. Azt hiszik, hogy Budapesten és Fiumén át Amerikába igyekszik a szeretőjéhez.

A debreceni izr. nőgyűlés dec. 14-iki „Pokol kabaret”-jére szóló meghívók szétküldettek, aki tévedésből nem kapott meghívót, forduljon ez iránt az elnökséghez, Debrecen, Kossuth-utca 32. Ugyanott átvehetők matól kezdve november 30-án esti 5 óráig az előjegyzett páholyjegyek. Az addig át nem vett jegyek a később jelentkezőknek fognak átadni.

Öngyilkosság cigányzene mellett Budapesten tegnap éjjel az Emke-kávéházban egy fiatal ember mulatott. A cigányokat az asztal mellé rendelte és így busult. Hirtelen előkapott egy revolvert és mellbe lötte magát. Életveszélyes sérüléssel került a Rókus-kórházba, ahol ma reggelig nevét sem akarta megmondani. Ma a kihallgató rendőrközegnek azt mondotta, hogy Gardanovics Aladár, 22 éves magánhivatalnok, Váci-körút 35. III. emelet 28. szám alatt lakott, reménytelen szerelem miatt lett öngyilkossá.

Debreceniek a munkásbiztosító pénztárban. Az országos munkásbiztosító pénztár igazgatóságába a tegnapielőtti buda-

pesti alakuló közgyűlésen az igazgatóságba Debrecenből Tóth Kálmánt, Nagy Bólát és a munkások részéről Paál Jánost választották meg.

Vasuti katasztrófa. Bécsből jelentik: Az államvasutársaság 342 számú tehervonata Böhmsch-Trubau állomás közelében valószínűleg hibás váltóállítást következében az éjjel kisiklott. Egy vasuti alkalmazott meghalt, hárman súlyosan megsebesültek. Több kocsi felborult és összezúzódott. A Csehországból induló vonatok több órai késéssel érkeztek Bécsbe.

Gyújtogatás Hadházon. A napokban történt Hajduhadházon, hogy Nagy Imre ottani lakos zsupfődeles háza kigyuladt és teljesen leégett. A hatóság a tűzvizsgálat alkalmával megállapította, hogy a tüzet gyújtogatás idézte elő. A házat Nagy Imrének valami haragosa gyújtotta fel. A gyújtogató után széleskörű nyomozás indult.

Betörés Bőszörményben. Jelentették már, hogy ismeretlen tettesek Farkas A. kereskedő kárára betörést követtek el. A nyomozás megállapítása szerint a tettesek 180 korona készpénzt és 100 darab szivart, továbbá egy lier pálinkát vitték el. A tettesek után nyomozás indult.

Egy aranybánya örökösai. Temesvárról írják: A belügyminiszter egy rendkívül érdekes hagyatéki ügyben rendelt vizsgálatot a temesvári árvaszék ellen. Hozzávetőleg tizenkét év előtt hunyt el Weber Miksa dúsgazdag porosz bányatulajdonos Brádon. Bányái voltak: Offenbánya és Halvány. Bár a bányák, porosz és erdélyrészi pénzügyhatóságok révén meg voltak kölcsönösen terhelve, a végleges elszámolás után a hagyatéknak 250,000 korona jutott ingatlanban és 100,000 korona más értékben, amelyek a nagyhalmágyi járásbíróóság ítélete alapján az özvegy és hat kiskorú gyermekének képeztek örökrészt. Az özvegy, ki magyarul nem értett s a magyar törvényeket nem ismerte, a hagyaték lebonyolítását rokonára, egy temesvári ügyvédre bízta, míg az árvák érdekét a temesvári árvaszék képviselte. Tizenkét év múltán, hogy a kiskorúak elérték a nagykorúságot, követelték örökrészüket kiutalását. Az árvaszék kijelentette, hogy nincs örökség, mert az örökrészt a hitelezők elárvereztették. A hagyaték többi részét pedig követeljük az ügyvédől. Minthogy az ügyvéd többszöri sürgetésre sem válaszolt, az örökösök fegyelmi panaszt tettek a temesvári törvényszékon, az árvaszék ellen pedig vádat emeltek köteletség mulasztás miatt. A belügyminiszter nyomban elrendelte a vizsgálatot. Az első tárgyalás csütörtökön lesz.

Visszavándorolt munkások alkalmazása. Az örvedetesen megindult amerikai visszavándorlás folytán gazdasági és ipari munkások és cselédek szép számmal jelentkeznek elhelyezésre. Azon munkaadók, kiknek ilyenekre szükségük van, forduljanak feltételeik megjelölésével közvetlenül a földmívelésügyi minisztérium munkásügyi osztályához.

Dr. Gálbory Sámuel, bőr-bujakór és nemi betegségek szakorvosa (specialista) rendel délelőtt 9-11-ig, délután 2-3-ig. Degenfeld-tér 3. sz.

Megszökött tolonc. Egy régi notárius országjáró csavargót kerített kézre néhány nap előtt az őrmihályfalvai csendőrség, a sokszor büntetett fufangos csaló szelhamost Liszák Stefánna hívják, aki most is tul járt a csendőrség eskén s az őrmihályfalvai toloncházból leleményes fufanggal megszökött. Eppen tegnap akarták Brezovicára, az illetőségi helyére toloncolni, de csak a csavargó rongyait találták. Nem tudni mi módon, ruhát kerített s átöltözködve megszökött a toloncházból. A főszolgabíró most

elrendelte a megugrott csavargó országos körözését.

Alföldy Károly táncintézetében a második tanfolyam december hó 19-én megkezdődik. Beiratásokat elfogad Péterfia-u. 2., telefon 510 sz. Külön órák vehetők Bosztonra.

Gyermekelőadás az Uranusban. Ma délután 4-5-ig és 5-6-ig gyermekelőadások félhelyárakkal. Gyönyörű műsor. Színes képek. Nevettető számok. A műsor fénypontja „A baba regéje”, Mese, nagy látványosság. Ezen előadásokra felültek is félárát fizetnek. Este 6, 7, 8 és 9 órákor rendez helyárakkal szenzációs új műsor. Holnap csütörtökön teljesen új műsor, a budapesti színházak legújabb műsora.

Örültek színháza. New-Yorkból írják: A dr. Pulmann szanatóriumának kertjében színház épült, amelyekben örültek játszó a szerepeket, örült által irt színműben. A színház megnyitása november 2-án volt. Színrekerült Johus Christmes drámája: a „Dooblan”. A dráma tárgya, hogy egy örült kettős életet él. Bolond, mikor szanatóriumban jár és józan, mikor a szanatóriumban él. A két ember ő, gyilkol s amikor szanatóriumba kerül, szórakoztatja az érveket, a melyek őket bűnös cselekedetre kényszerítették. A háromfelvonásos dráma szerzőjét többször kitapsolták a nézők, akiknek két harmada örültekből telt, meg az intézet orvosaiából. Érdekes, hogy Bolony-Királyfi impresszárió ajánlatot tett, hogy szerzőt és szereplőket külföldi körútra szerződtesse.

Főzőnök fűszert és főzéshez szükséges kellékeket legolcsóbban Mayer Jenő fűszer- és csemege-üzletében szerezhetik be.

Rendőri hírek. Szabó Erzsébet Erzsébet-utca 31. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes lakásába behatolva 30 korona készpénzt ellopta. Nagy busan hallagott fel tegnap a bűnügyi osztályba Dobi János juhász és Tóth Péter gazdálkodó ellen panaszt tett. A panasz tárgya az volt, hogy Tóth Péter a szepesi tanyán három kiéhezett kutyát tart és ezek a kiéhezett ebek megtámadják a juh-nyáját és közülök már kettőt szét is téptek. A rendőrség a kutyák gazdája ellen megindította az eljárását.

Tegnap halottak. Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentettek be: Szabó István ref. 61 éves, Ötvös Sándor ref. 31 éves, Püspöki Imre r. kath. 86 éves, Takács István r. kath. 2 éves, özv. Szabó Istvánné ev. ref. 75 éves, Bujdosó Zsuzsánna ref. 3 éves.

Találtatott 1 drb láda, néhány drb levelező-lap, bizonyos összegű pénz, 1 darab címtábla, 5 drb kulcs, 1 zsebkendő, 1 drb láda, 1 drb tisztai szolgálati öv s egy zsákban cipő, nadrág stb. tárgyakkal. Igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi rendőrkapitányságnál.

Legújabb fagonu arany
férfi láncok

a legjutányosabb árban
Halász Nándor

ékszerész

Debrecen, Piac-u. 24. sz.

Menyasszonyi, névnap és alkalmi ajándéktárgyak a legelőnyösebben **Mentze Henrik áruházában** kapható.

Azsiái állapotok Hujdu-böszörményben.

Járványos betegségek pusztítanak.

Nincs városi főorvos.

nov. 27.

(Saját tudósítónktól.) A közeli Hujdu-böszörmény lakosságát hetek óta nagy rejtőben tartják az ott fellépett járványos betegségek, melyek közül a számarhurut és a kanyaró ijesztő mértékben terjednek, napról-napra számos megbetegedést okozva. A ragályos betegségek ellen a lakosság alig tesz valami óvintézkedést és a betegségek már eddig is sok esetben halállal végződtek.

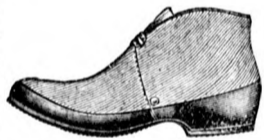
Különösen a gyermekek közt pusztít a járvány és egy iskolát már be is zártak.

Csodálatos dolog, hogy Böszörményben, melynek több mint 28 ezer lakossága van, mindössze négy orvos van. Ily körülmények közt valóban nem csodálható, hogy oly borzasztó közegészségi állapotok uralkodnak Böszörmény városában. De emellett még abban a szerencsétlen állapotban is leledzik a város, hogy a városi főorvosi állás már másfél év óta üresen áll. Kozma János kórházi orvost ugyan már két ízben is megválasztották, de a választást valami jelentéktelen ok miatt mind a kétszer megsemmisítették.

Emminens érdeke Böszörmény városának, hogy a főorvosi állást minél előbb betöltsék, mert oly népes város főorvos nélkül nem maradhat.

A járványos betegségek sem tudtak volna oly nagy mértékben elterjedni, ha a város közegészségi viszonyaira felügyelő főorvosa lett volna Böszörménynek.

Valódi orosz sár-cipők hölgyek és urak részére csakis **Békés Lajosnál** kaphatók.

A tékozló fiú.

Fukar milliomos apa.

(Fővárosi tudósítónktól.) Egy nagy kertészet tulajdonosa, Seyderhelm Brunó, egy Hollandiából idetelepedett bácsi, ki a virágok utján csekély néhány millió-kát szerzett. Senkije sincs, csak egy negyven esztendősen leányfia, Seyderhelm Emil.

Ez a fiú szerette az életet, nem úgy, mint az apja, aki ült a sok ezresen, hogy újabb ezreket költsön ki belőlük.

Mulatós fiú volt Seyderhelm Emil, de erre nem állott az apja pénze rendelkezésére. Olyan kevés zsebpénzt kapott tőle, hogy abból bizony még egy jó ebéd sem tellett.

A fiú elkéseredett az apja szűkmarkúságán. Olyan éhes volt némelykor a virágszobák után, hogy az apja kertészetébe ment és onnan elvitte a virágokat.

Majd bosszúból össze-visszatépte a virággyakat, közbe persze nem a leghízlelőbb jelzőkkel illetve kedves jó papáját.

Az apa, hogy a fiut takarékoságra bírja, egy gyökeres módszerhez folyamodott. Bepörölte a fiút lopás és idegen vagyon meg rongálása címén.

Ma volt a pör tárgyalása a törvénytársaságon Szepeffy bíró tanácsa előtt.

A tárgyalás előtt egy megható jelenet játszódott le.

A tékozló fiú szembe került a fukar apával. Mind a kettőn hirtelen erőt vett az ellágyulás, Sirva kérde a fiú:

— Apám, apám, miért hagytál el engemet?

A papa pedig könyek áradata közepette válaszolt:

— Te voltál az oka, édes fiam, hogy idáig engedted a dolgot.

A bírót pedig megkérte, hogy ne ítélkezék ebben az ügyben. És nagylelkűen ott a bíróság előtt harminc pengő forintot ígért havi támogatást, ha többé nem fog garázdálkodni.

A nagylelkű adományt ott adta át a tárgyalóteremben apa a fiúnak.

Letartóztatott ékszerablók.

Nagy ékszerablás.

nov. 27.

(Saját tudósítónktól.) Megirtuk tegnapi számunkban, hogy a vasuti pályaudvaron letartóztatta a debreceni rendőrség Popovics Mihály szabóságát, ki Kisvárdán Kintel Vilmos ékszerüzletét kirabolta és ötezer korona értékű ékszert elvitt onnan. Most sikerült kideríteni, hogy a tettesnek cinkostársa van, kit a nyíregyházi rendőrség valami Mátrai Jánosné asszony személyében letartóztatott.

A letartóztatásról nyíregyházi tudósítónk a következőkben értesít:

Szombaton délután a Práger-féle zálogkövetítő intézetébe beállított egy asszony és többféle gyűrűt és órát akart elzalogosítani. A zálogház tulajdonosa gyanusnak találta az asszonyt és titokban értesítette a rendőrséget, ahonnan Maleskevitz és Pozsonyi rendőrbiztosokat küldték ki.

Az asszonyt azonnal vallatás alá fogták, hogy honnan szerezte a tárgyakat. Miután Mátraié kellő felvilágosítással nem tudott szolgálni, megmozdították és ruhájában 50-60 gyűrűt és 15 órát találtak.

Bevittek a rendőrségre, ahol töredelmes vallomást tett. Megvallotta, hogy ketten követtek el a kisvárdai betörést, de büntetését nem akarta bevállalni, de mint az előzményekből látható, máris az is a rendőrség kezében van.

Mindkét tettest Kisvárdára kísérték, hol a további vizsgálat folyik.

Távirat és telefon.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, november 26. A képviselőház mai ülésének végén több horvát képviselő felszólalása után elfogadták a vámtarifáról szóló törvényjavaslat 17 szakaszát. Ezután Wekerle Sándor miniszterelnök állott felszólásra és kérte a képviselőházat, hogy az egy szakaszos törvényjavaslatot a holnapi ülés napirendjére tűzzék ki. Rakovszki elnök a lelnök azonnal meg is tette az indítványt, hogy a törvényjavaslat tárgyalását holnapra tűzze ki a Ház, de erre nagy hárszabályvita támadt, amelyben részt vettek Polonyi Géza, Lengyel Zoltán, Farkasházy Zsigmond, Nagy György stbek. Vita közben elnök Polonyi és Lengyelt rendreutasította. Az ülés 3 órakor ért véget.

Feloszlatott munkás szervezett.

Makó, november 26. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter távirattal feloszlatta a makói famunkások szakszervezetét.

Polgármesterek tisztelgése Wekerlenél.

Budapest, nov. 26. A vidéki városok polgármesterei tisztelgtek ma küldöttségileg Wekerle Sándor miniszterelnök előtt, aki elé azt a kérelmet terjesztették, hogy a kormány alkossa meg a városi törényt és a városokat anyagilag is támogassa. Wekerle miniszterelnök válaszában kifejtette, hogy minden lehető elkövet a városok érdekében, a városi törvény megalkotását pedig kilátásba helyezte.

Az alkotmány-párt értekezlete.

Budapest, november 26. Az alkotmány-párt ma délután értekezletet tartott, amelyen egyhangulag elfogadták az egy szakaszos törvényjavaslatot.

Rendőrtisztból munkás.

Budapest, november 26. Bornemissza Sándor budapesti rendőrfelügyelő néhány hete Amerikába szökött, ahol közönséges munkásnak állott be. Bornemissza előkelő család tagja s a fővárosból tetemes adóssága miatt szökött meg.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Madrid, november 26. Hivatalosan jelentik, hogy a Valencia melletti vasuti szerencsétlenség színhelyén eddig 16 halottat húztak ki a roncsok alól. Ezenkívül 40-en sebesültek meg. Éjjelkor különvonat hozta a sebesülteket Barcelonába.

A portugál forradalom.

Páris, november 26. A Havas-ügynökség jelenti Lisszabonból: Az ellenzéki táborban uralkodó egyenetlenség következtében Franko miniszterelnök ellen intéztek támadást. Több csoport a köztársaság híve, az ellenzék másik csoportja a király lemondását követeli Lajos Fülöp trónörökös javára. Igen sokan állásukról szándékoznak lemondani, mások azt akarják, hogy a király az ő kezükbe tegye le a hatalmat, ismét mások Don Miguel-öt beszélik. ARIA névű azonban, hogy az ellenzéki pártok mily magatartást fognak tanúsítani, nem lehet semmi bizonyosat tudni. A republikánusok nem vesznek részt a többi pártok intrikáiban.

Egy püspök hagyatéka.

Eszék, november 26. Az eszéki törvénytársaság ma döntött Strossmayer püspök hagyatéki ügyében. A hagyaték 1.385.000 korona, amelynek egy része a diakovári székesegyházi alap, egy része az eszéki papnevelő intézet létesítésére, egy része a diakovári püspökség területén két új kanonoki állás szervezésére jut.

Botrány a Reichsratban.

Bécs, november 26. A Reichsrat mai ülésén nagy botrány történt. A botrány a lengyel miniszternek, — Abrahamowcznak bemutatkozása adott alkalmat. Az új minisztert óriási zajjal, kiabálással fogadták és csak az ülés végén ült el a botrány.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre **3 korona**. Megrendelhető **Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.**

Törvénytársaság.

§ A mai esküdtársasági tárgyalás. Ma délelőtt kezd meg az esküdtársaság a sajtóper tárgyalását, amelyet Márton Imre, a függetlenségi párt elnöke indított Székely Imre lapszerkesztő ellen több rendbeli rágalmazás és becsületsértés miatt. Az esküdtársasági tárgyalás iránt városszerte igen nagy érdeklődés mutatkozik.

ADRIA

halkonserv és halfüstölő-gyár
DEBRECZEN.
Főraktár BUDAPEST.

Különlegességek: Orosz szardiniák, marinált heringek, mindenféle csemege áruk, Bismark heringek, göngölt, fűszerezett, fillett és kocsonyázott heringek, korona szardiniák, halsaláta. Büchling, Anchovis, Sprottni, Füstölt vöröshusu rajnai lazac. Valódi strahlsundi marinált heringek.

o Kérjen árjegyzéket. o
Naponta friss Bückling.

Női ruhákat,
őszi és téli kosztümöket,
plüss és posztó kabátokat

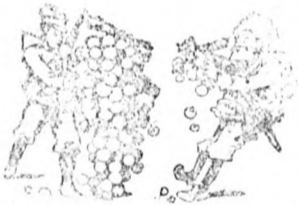
saját műtermünkben a
leggyorsabban és a leg-
jutányosabb árak mel-
o lett készítettünk o

Bosznay és Társa

női divatterme

Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

Szőlőoltványokat

szállít fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert

Külföldi első szőlőoltvány telep; tulajdonos CASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.) Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Nemes gyümölcsfa oltvány.

ákác-csemete, spárga gyöker, fűz és szőlővessző kapható

Gróf Degenfeld és dr. Balányi urak Erzsébet-szőlőtelepén.

Iroda: Debreczenben, Kossuth-utca 32. sz. interurban telefon 40. és 159.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármely mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szikvizgyártáshoz vendéglősöknek és egyéb ipari célokra.

Legkiadósabb természetes szénsav!!

A budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgálati intézet 1907. évi 4614. sz. vegyelemezési bizonyítványának kivonata: „Szaga és íze: rendes. SZÉNSAVTARTALMA: 99,57%
A vizsgált foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.”

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-Buziásfürdői szénsav művek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn.
Sürgőnycim: MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ — Interurban telefon 18. szám.

Nem talál sehol

oly választékot őszi és téli
KEZTYÜKBEN

sérvkötők, haskötők, kötszerek, valódi francia-, amerikai különlegességekben, mint

Schön Sándor

kesztyű, kötszer és orvosi műszertára DEBRECZEN,
Piac-utca 12. szám. Stenczinger ház.

„Bankegyesület Részvénytársaság”

Debreczen, Piac-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival. Leszámítól váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb. Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Eelőleg ad értékpapírokra, árukra stb. Átvész tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és vállalkozik minden egyéb banküzlet kötésére is.

Az igazgatóság,

ROSENBERG és HAMMER

villany-műszerészek, korékpár és varrógép-raktár DEBRECZEN, Piac-utca 8. sz.
(A Kereskedelmi Akadémia palotájában.)

Varrógépek kedvező fizetési feltételek mellett. 8 évi jótállás. Ingyen műhimzés és szabász tanítás.

Szakszerű javítóműhely!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is o o o beküldetik. o o o

Első dus választéku előnyömdában legújabb női kézimunkák saját kötési harisnyák dus választékban Füstös Dezső női kézimunka és előnyömda üzlete Piac-utca 12. Harisnyafejlesztési vállalat.

Jömenetelű mosó és tisztító intézet eladó. Cim a kiadóban.

50—90%-os rendkívül leszállítás Fűvészker-
utca 14. sz. alatt. Mielőtt karácsonyi vagy bár-
mily aláalmi ajándékot vásárolna, el ne mulassza
felkeresni a Harmathy könyvkereskedését
Fűvészker-utca 14. Diszmnűvek, regények, ifjúsági
könyvek, diszkótésű szoltárok, Révész, Tompa,
Szász, Dobos, Hock imakönyvek, zeneművek,
szakácskönyvek; Emlék, képeslap és bélyegal-
bumok, finom magy., francia levélpapírok, családi
dobozok, képeslapok, olaj aquarel és vízfesték
dobozok, festővasznak, ecsetek, asztali tentatartók,
zsebkések, zsebirónok, egészségi szivarkahüve-
lyek, hegedűfelszerelések, karácsonyfadíszek s
még sok fel nem sorolt ajándéktárgyak, dus vá-
lasztékban, most rendkívül áreszállítással kap-
hatók. Könyvjegyzék ingyen.

Eladó ház. Csapó-u. Bővebb felvilágosi-
tás kapható Varga Lajos ügyvédnél Főtér
52. szám.

Földvári L.

Debreceni Első Elektrotech-
nickai gyárja Kossuth-u. 1.
Gyárt és árusít mindenféle
elektrotechnikai cikkeket. Be-
rendez lakások, üzletek és üz-
letek és gyárak részére; Vil-
lamos világítást, erőátvitelt,
házi és magán
telefonokat, vil-
lamhárítókat és
villamos esengő-
ket, ennek javi-
tását és évi jókarban tartását, legjutányosab-
ban eszközi. Saját motorerővel berendezett,
rézsiszolás, nibkelezés és galvanizálás. Vil-
lamos szblámpák K 170-től. — Képes ár-
jegyzék ingyen.

Okleveles tanítónő ajánkozik magán-
házakhoz elemi vagy polgári iskola előkészí-
tésére. Cim a kiadóhivatalban.

Keresek tágas butorozott szobát parket-
tel, gáz vagy villanyvilágítással. Cim a ki-
adóban.

5 szobás uri lakás külön udvarral május
1-re kiadó. Ertekezhetni lehet Hatvan-u. 42.

Kerestetik 4—5 szobás lakás a piacon
vagy közelében május 1-re. Cim a kiadóhi-
vatalban.

Uj elektrotechnikai vállalata.

Világítás, házi és magán
telefonok, villanyesengők
berendezése és karban tar-
tása (évi bérlet mellett),
orvosi és fizikai műszerek
készítése és javítása, gáz,
benzin és elektromotorok
szerelése és javítása, leg-
jutányosabban és legna-
gyobb szakértelemmel csak
F O L D E S és V A J N E R
elektrotechnikai vállalatánál Debreczen Piac-
utca 26. sz. alatt eszközölhetők saját nicke-
lező és galvanizáló-telep. Telefon szám 210.

**László Zsigmond
állatorvosi rendelő irodája**

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-
oajtásokat, heréléseket, tu-
berkulinozási eljárásokat,
állatbiztosításokat, állat-
állományok rendszeres
évi felügyeletét, kosmeti-
kai operatiókat.

Debreczen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.

**Villamos-világítási és erőátviteli
berendezések,**

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére,
legelőnyösebben és a legnagyobb szakérte-
lemmel

**a Ganz-féle Villamossági R. T.
debreceni építészvezetősége**

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.
Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel
és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.
Világítótetek, csillárok és szerelvények dus váiasztóka.
Telefon szám: 568.

Donogan és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Menyasszonyi kelengye, vászon,
szőnyeg és divatruházába meg-
érkeztek az

őszi divat gyönyörű újdonságai,

ruhakelmék, flanellek, bársonyok
blous selymek, velezek. Valódi
persa szőnyegek — Linoleum.

Óriási raktár!

14—16 éves

kifutó fiuk havi fizetéssel fel-
vétetnek a kiadóhivatalban:

Arany János-utca 2-ik szám,
(Hungária kávéház).

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli idényre, valamint fla-
nelek, barhetek, fekete- és színes sely-
mek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek

Francia P. D. jegyű fűzők,

Arefátyol, divatövek, gyöngy és bőr díszításkák.

Menyasszonyi selymek,
koszoruk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szörme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm.
széles barna- és fekete színekben mé-
tere 6 forintól 15 forintig. o o o o

Boák és muffok

órlási választékban.

Costümökre, színházi ka-
bátokra női posztók min-
den színben.

SZŐNYEGEK,

jutta, spárta, hollandi, kiddermünster,
tapesztry, velour, futó- és szalon sző-
nyegek, minden nagyságban, torontáli sző-
nyegek, diván terítők, butor szövetek s creppek,
o o o o viaszkos vászon o o o o

a legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők,
szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműk

vászon, siffon és batiszt női ingek,
nadrágok, hálókötösök és alsószok-
nyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, se-
lyem lüster és cloth alsószoknyák, kásmir és
o o selyem paplanok, matracok o o

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek és lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és
divatzebkendők.

Alsó tricót ingek,

lábravalók, ujjasok, téli kendők, him-
alaja haraszt és plüsch minőségekben.

o o Férfi ruha-szövetek. o o

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló
bélés áruk. Harisnyák, keztük, nők, férfiak
és gyermekek részére állandó nagy válas-
tékban,

legolcsóbb szabott árban.

Szabó Lajos Fiai

divat, vászon, és szőnyegraktára
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.